

ዶክተር አቢይና ለውጡ የት አለ?

ግርማ በላይ (gb5214@gmail.com)

ናስሩዲን የተባለ የኛኑ መሰል ግብጻዊ አለቃ ገ/ሃና ነበረ። ብዙ ቀልዶች እንዳሉት ይነገርለታል፤ አንዳንዶቹንም አንብባለሁ። አንዱን እዚህ ላስታውስና ወደ ቁም ነገራ ልግባ። ናስሩዲን ሦስት ኪሎ ሥጋ ገዝቶ ወደ ቤቱ ይገባል። ሥጋውን ለሚስቱ ሰጥቶ ጓደኞቹ ጋር ሊዝናና ከቤቱ ወጣ ይላል። ሲመለስ ሥጋውን ካስቀመጠበት ያጣዋል። ሚስቱ ያንን ሥጋ ለእራታቸው ሠርታው እንደሆነና እንዳልሆነ ይጠይቃታል። እርሷ ግን “ድመቷ በላችው” ትለዋለች። ናስሩዲን ያኔ ይናደድና ድመቷን አፈፍ አድርጎ ሚዛን ላይ ያስቀምጣታል። ሲመዝናት ልክ ሦስት ኪሎ ትሆናለች። ሚስቱ ላይ አፍጥጦ “ስሚ አንቺ ሴትየ! ሥጋውን ድመቷ በላችው ብለሽኛል። ድመቷን ስመዝናት ግን ሦስት ኪሎ አናቱ ላይ ሆነች። ስለዚህ የመዘንኩት በድመቷ ሆድ ውስጥ የሚገኘውን ሥጋ ከሆነ ድመቷ የት አለች? የመዘንኩት ድመቷን ከሆነ ደግሞ ሥጋው የት አለ?” ብሎ ያፋጥጣታል። መልስ አልነበራትም። ለምን ቢባል ሥጋውን ሴትየቀ ቅርጥፍ አድርጋ በልታው ነበረና።

በሀገራችን እፍ እፍ የተባለለት ለውጥ መጣ ተባለ። ብዙዎቻችን በፍቅር ከነፍንለት። “የማያዛልቅ ባል ቅንድብ ይስማል” እንዲሉ ሆኖ “ልዘላችሁ ወይንስ ልቀፋችሁ?” ይለን የነበረው የለውጡ ሞተር ዘዋሪ ኢሕአዲግ-ሠራሹ ዶክተር አቢይም በወረት ፍቅር ብዙዎቻችን የምንሆንለትን እስክናጣ ድረስ ገና በቅጡ ባልተለማመደበት የመሪነት ግርማ ሞገሥን ማሳመሪያ ንግግሩ አናወዘን። “በርሱ የመጣ ባይኔ መጣ” እስክንል በሞኝ ፍቅር ሆድ ይገትር ዓይነት “ፎንቃ” አብዛኞቻችን ተዘረርንለት፤ ከአምላክ ባልተናነስ እግሩ ሥር ወድቀን ሰንድንለት፤ ውስጡን ስለሚያውቅ በከንቱነታችንና በጅልነታችን እርሱም ታዘብን በሆዱ ከት ብሎ ሣቀብን። የሀገራችንን ስም ለመጥራት እንኳን የሚጠየቁ መሪዎች በተቀመጡበት ወንበር ላይ ተቀምጦ በደቂቃዎች ውስጥ ሠላሣና ዐርባ ጊዜ “ኢትዮጵያ፣ ኢትዮጵያ” ሲል በርግጥም ልባችን ቢሠወርለት አያንሰውም - ይህን መሳይ ሰው ስንናፍቅ ብዙ ዘመን ባጅተን ነበርና። እርሱ ግን “ድመት መንኩሳ...” እንዲሉ ያደገበትንና የተሾመበትን ዓላማ ውሉን አልሳተምና ቀስ እያለ የጭቃ ጅራፉን ያኖጋው ጀመረ። ለውጡም ጥቂት እስረኞችን በመፍታትና በቃላት ድለላ ብቻ ሚሊዮኖችን በማፍዘዝ ተጠናቀቀና ለይቶለት ከነኩተቱ ገደል ገባ። በኬኛ ፖለቲካ የተጀመረው ጉዞ አሁን አሁን አማራን ወደ ማጥቃት ተሸጋግሮ የአማራን መብት ተከራካሪዎችን አከርካሪ መምታቱን ተያያዘው፤ የአማራ አለኝታዎችን ከየዘርፉ እየመነጠረ ማጥቃቱን ቀጠለ። አማራን ቤተሰቢያን እንደገባች ውሻ ከያለበት ማሳደዱን በስፋትና በምልዓት ገፍቶበታል። መጨረሻውን ለማየት ያብቃን እንጂ የአቢይ መንግሥት ልክ እንዳባቱ እንደወያኔው መንግሥት የአማራን ዝርያ ከየቦታው በማጥራቱ ሥራ ላይ ተጠምዷል። ያደለው በሀገር ልማትና ዕድገት ላይ ይሠማራል - ይሄኛው ግን በዘረኝነት ላይ። “የዘሬን ብለቅ ያንዘርዘረኝ” ነው ተረቱም።

ለውጥም አለ። አምናና ታች አምና ብዙ ዜጎች እንደነገሩም ቢሆን እንጂራ ቀምሰው ያድሩ ነበር። አሁን ግን ጤፍ አራት ሺህ ብርን ሊነካ ጥቂት ብሮች ቀርተውታል፤ አምስት ሊትር የምግብ ዘይት ብር 450 ነው፤ ነጭ ሽንኩርት በኪሎ ከብር 160 በላይ ነው፤ ቀይ ሽንኩርት ሊያውም መተከል ቻግኒ ላይ (የሀበሻው) ብር 65 ነው፤ ኪሎ ሙዝ ብር 30 ነው፤ ብርቱካን ጣፋጩ ከብር 100 በላይ ነው፤ አንድ ጉርሻ እማይምላ ፉርኖ ዳቦ ብር 3 ነው ... አልቆልናል። ኑሮው የሰማየ ሰማያትን መስኮቶችና ብሮች ጣጥሶ ሽቅብ ተወንጭፏል። ሽሮ ፈሰስ በተራ ቡና ቤት ሰባ ብር ስትባል ክትፎውን ስንት እንደሚሉህ አሰበው - ከምናብህ ውጪ ነው። የእያንዳንዱ ዕቃና የአገልግሎት ዋጋ እንደሮኬት ተተኩሷል። እልም ያለ ገጠር ለመስክ ሥራ ብትወጣ ለውኃ የቀረበ መናኛ ጥብስና ዱለት እንደቅደም ተከተሉ ብር 80 እና 50 ነው። አንድ ሊትር የታሽገ ውኃ ብር 15 ነው። ተራ አልጋ በትንሹ 100 ብር ነው። ለሻይና ለቡና እንዲሁም ለአንድ ሁለት ሦስት ቢራ በያንዳንዱ 17 ደምርልኝና የቀን ወጪህን አሰላው። የውሎ አበልህ ግን በቀን ግፋ ቢል 250 ቢሆን ነው - ባለ130ም አለ። ስንት ደመርክልኝ? ቁርስን በማሰብ ብቻ ዘለኸው ብር 350 ገደማ መጣልህ? አዎ፣ ሕዝብን በኑሮ ውድነት መጥበስ አንዱ የአቢይ መንግሥት ግልጽ ተልእኮ ነው - የሚገርመው ነገር ኑሮው በየደቂቃው ሲያሻቅብ አንድም የመንግሥት አካል ጅቦቹንና ዓሣሞቹን “ሃይ” አይልም፤ ምክንያቱም ሀገሪቱም ሕዝቡም ባለቤት የላቸውም - ያልታደለ ሕዝብ - ያልታደለች ሀገር። ደመወዙ ብር 1000 ሆኖ ኑሮው ብር 15000 የሚጠይቅበት ብቸኛ ሀገር ኢትዮጵያ ናት። የቀን አበልህ ብር 130 ሆኖ ብብር 400 እና 500 ሥራህን አከናውነህ እንድትመለስ የሚጠበቅብህ አእምሯቸው የመከነ የመንግሥት የሥራ ኃላፊዎች የሞሉባት ሀገር ኢትዮጵያ ብቻ ናት። እንደኛ በዕውቀትም በሀብትም ያጣ የነጣ ድሃን መግዛት ደግሞ አሣፋሪ ነው። ስለዚህ እነአቢይ ማፈሪያዎችና አሣፋሪዎች ናቸው። በመሠረቱ ሁለት በመቶ ለማይሆን ነጋዴና ሙሰኛ የመንግሥት ቴክኖኮራት የቆመ መንግሥት 98 መቶኛ የሆነውን ድሃ ሕዝብ መብት ሊያስከብር አይችልም። የሀብታሞች አሽከር ነው።

ለውጥ የለም። ኢሕአዲግ እያለ ለውጥ አይኖርም፤ በሽታን የፈጠረ መድኃኒትን ሊፈጥር አይችልም - እንዲያ ከሆነ አያዎ ነው - paradox። ኢሕአዲግ ራሱን በራሱ ተቃርኖ ፀረ-ኢሕአዲግ ሊሆን አይችልም - “ብዔል ዘቡል ብዔል ዘቡልን አያወጣም” እንዲል መጽሐፉ በኢሕአዲግ የተከሰተ ችግር በኢሕአዲግ አይፈታም። የጥገና ለውጥ ራሱም የሚታሰብ አይደለም። ሥልታዊ ማፈገፈግ

አደረገ እንጂ ኢሕአዲግ ለዩት ባለ ቅርጹ እየገዛን ነው። ፈረስ አልተቀየረም። ጋላቢ መቀየሩ ግልቢያን አያስቀርም። በአዲስ ጉልበት፣ በአዲስ ተረኛ ጋላቢ እየተጋለጠን ነው። ለተወሰኑ ጥቂት ሣምንታት ጋብ ብሎ የነበረው እሥራትና ግርፋትም ከተወሰነ ዕረፍት በኋላ ተመልሶ እንደ አዲስ ፋሽን ተይዟል። የታሣሪዎች ማንነት መለዋወጥ እንጂ እሥሩ ከበሬቱም አይሎ ቀጥሏል። በፊት ታሣሪ የነበሩ አሁን አሣሪ ሆነዋል። በፊት ታሣሪ የነበሩ አሁንም በታሣሪነት የቀጠሉም አሉ። ዕድል ነው። ይታደሉታል እንጂ አይታገሉትም። የሁለት ወገን ተበዳይ። ያለፈውም የአሁኑም የሚያሰቃዩት ምስኪን - አማራ። ወደላይኛው እናንጋጥ፤ እንጸልይ።

ለውጥ አለ። ለውጡ በፊት አማራ ባፈራት ቤትና ንብረቱ እየተሸቆጠቆጠም ቢሆን እንዲኖር ይፈቀድለት ነበር። በአሁኑ ድንቅ የለውጥ ዘመን ግን አህዲድና አነግ ይህን ዕድል ለአማራው ሊሰጡት አልፈለጉም - የሞኝ አሸናፊ ዱሮም መጥፎ ነው፤ የፈሪ ዱላም ዘጠኝ ነው፤ ፈሪ አያሸንፍ፤ ሞኝም አይርታ - ሲረታ እምቢ ብሎ ነውና። ስለዚህም ምድረ አነጎች በፈሪ ዱላቸው፣ በተሸናፊ አሸናፊነት ሥነ ልቦናዊ ደዌያቸው እየተሰቃዩ አማራውን ከያለበት በሚፈናቀልና ሀብት ንብረቱን በመቀማት ላይ ይገኛሉ። ይህን የሚያደርጉት ግን ሁሉም አሮሞዎች አለመሆናቸውን ልብ ይሏል። እንዲህ የሚያደርጉት በጠላት ፕሮፓጋንዳ የተበከሉና ራሳቸውን ለውጭ ኃይሎች ፍላጎት መሣካት ያስገዙ ሆዳሞች ብቻ ናቸው። ጥይት በማይበሳው የ15 እና 20 ሚሊዮን ብር ዘመናዊ አውቶሞቢሎች በቅንጦት እየተጓዙና የተምነሽነሽ ኑሮ እየኖሩ በባዶ እግሩ የሚሄድ አማራንና አሮሞን ለማጋጨት ሌት ከቀን የሚጥሩ የታሪካዊ ጠላቶቻችን ቅጥረኞች እዚህ መሀል አዲስ አበባ በፌዴራሉ የአህዲድ መንግሥት የሚጠበቁ አይሁዶች ኢትዮጵያን ባወጣች እየቸበቸቡ ናቸው። ስለዚህ ከዚህ አንጻር ለውጥ አለ። በዚህ ለውጥ ደግሞ ተጠቃሚው ብዙ ነው።

ለውጥ የለም። ያ ሁሉ ወጣት ያለቀበት፣ ያ ሁሉ ሕዝባዊ ዐመጽ የተካሄደበት ለውጥ በአፈ ቅቤው ልብ ጨቤው አቢይ አህመድና ጻደኞቹ አማካይነት ተቀልብሷል። የነበረን ለማስቀጠል ያ ሁሉ ሰው መሞትና መሰቃየት አልነበረበትም። የነበረን የሊዝ ሥርዓት፣ የነበረን ዘረኛ ሥርዓት፣ የነበረን ሸፋፋና ወልጋዳ ሕገ መንግሥት፣ የነበረን የማያፈናፍን ቢሮክራሲ፣ የነበረን ከላይ እስከታች የተዘረጋ ሙስና፣ የነበረን አድልዎና መገለል፣ እግር ከወርች አሥሮን የነበረን የመመርያና የዐዋጅ ጋጋታ፣ ለስደትና ለርሀብ ዳርጎን የነበረን የዘረኝነት አገዛዝ፣ ... ለማስቀጠል አልነበረም ያ ሁሉ ሕዝብ የታገለው። ለውጥ መኖር ከነበረበት ይህ ሕዝብ ያልተሳተፈበትና የአድልዎ ሁሉ መሠረት የሆነው ህገ መንግሥት ተብዬው ነገር በሕዝብ ይሁንታ ቢለወጥ ነበር። የወያኔው ህገ መንግሥትም እንደህገ መንግሥት ተቆጥሮ አሥሬ “ህገ መንግሥት ተጣሰ፣ ህገ-መንግሥት ተጣሰ” እየተባለ መዘፈን የነበረበት ለውጥ የሚባል ነገር ባይከሰት ነበር። ሁሉም ነገር እንዳለ በቀጠለበት ሁኔታ ለውጥ አለ ማለት በዜጎች ደም መቀለድ ነው፤ በሕዝብ ላይ ማሸፍ ነው፤ የለውጥ ምንነትንም አለመረዳት ነው። አሁን የሚታይ ግልጽ ነገር ቂጥኛም ከውርዴ ሲጫወትና ሲደልት ነው። ምድረ አማራ-ጠል ቀፊታም ከየአውሮፓና አሜሪካ ተጠራርቶ ኢትዮጵያን እንዴት መቃረጥ እንደሚቻልና አፍቃሬ ኢትዮጵያ የሆነውንና በኢትዮጵያዊነቱ የማይደራደረውን በተለይ የአማራውን ጎሣ እንዴት ከምድረ ገጽ ማጥፋት እንደሚቻል በቤተ መንግሥት ቀን ከሌት ሲመክርና መመርያ ሲሰጥ ይውላል፤ ያድራል። ይህን እናውቃለን። ራሳቸውም እየነገሩን ነው። ስማቸውን እንደጊዜው ሁኔታ እየለዋወጡ ፀረ-ኢትዮጵያ አጀንዳቸውን በግላጭ እየተገበሩ ናቸው - እስሰቶቹ። ጫካ ነበርን ባሉበት ጊዜ ብዙዎች ሀገር ወዳድ ዜጎችን በልዩ ዘዴ አስገድለውና ገድለው አሁን ደግሞ የቀሩዋቸውን ጥቂት ቅን አሳቢ ዜጎች ለማሰርና ደብዛ ለማጥፋት እየተጉ ነው። ስለዚህ ዘረኞችን ተክቶ የመጣ የዘረኛ ቡድን የሚያመጣው ውድመት እንጂ ደህና ነገር ባለመኖሩ አንዳችም ለውጥ የለም። ለውጥ እንዲህ የሚቀለድበት አይደለም። ለውጥ ቢኖር ኖሮ ስደትና የግፍ ተግባራት በቀነሱ ወይ በጠፉ ነበር። ለውጥ ቢኖር ኖሮ ርሀብና እርዛት፣ ድንቁርናና ማኅበራዊ፣ ፖለቲካዊና ኢኮኖሚያዊ ቀውሶች በተወገዱ ነበር።

ለውጥ አለ እንጂ። አለሳልሶ ወደ ሥልጣን የወጣው ጠ/ሚኒስትር ወደለየሰት አምባገነንነት እየተቀየረ ነው። አለው እንለው የነበረውን ዕውቀትና የንግግር ችሎታ ወደጎን በመተው ወደ ብልጠትና የራስን ፍላጎት ለማሳካት በኃይልና በዛቻ ወደመምራት እየተሸጋገረ ነው። ነገሩ የየጁ ደብተራ ዓይነት መሆኑ ነው። ምክንያትና ተጠየቃዊ አካሄድ ሲከዳ ወደጉልበት መዞር የነበረና ያለም ነው። ሴትዮዋ ልጇ “እማየ ጣቴን አሳከከኝ” ብትላት “እኔም በአንድ ቀን አልተቆመጥኩም” አለቻት ይባላል። እነመንግሥቱ ኃ/ማርያምም፣ እነባካሣም፣ እነኢ.ዲ.የሚንም፣ እነጋዳፊም፣ እነሂትለርም፣ እነሙሶሊኒም፣ እነቢሰማርክም፣ እነዚያድባሬም፣ እነካሙዙ ባንዳም፣ እነስታሊንም፣ እነፒኖቪም፣ እነኪም ኢል ሱንግም፣... በአንድ አዳር አምባገነን አልሆኑም። አምባገነንነት ቀስ እያለ የሚከሰት የአእምሮ ቁምጥና ውጤት ነው፤ መድኃኒት የሌለው ክፉ የአእምሮ ስንኩልነት ነው። አቢቹም አፋጠነው እንጂ ወደነዚህ “ሰዎች” ጎራ እንደሚቀላቀል ግልጽ ነበር - መነሻው ትክክል ያልሆነ መገስገሻውና መድረሻውም ትክክል አይሆንም - በወንጀል የተገነባ ስብዕና፣ በተንኮል የተዋቀረ ቁመና በምክንያታዊነት ጥምቀት ስለማያምን ምክንያታዊነትን አምርሮ ይጠላል፤ ምክንያታውያንንም ስለማይወድ አያስቀርባቸውም ብቻ ሳይሆን እየተከታተለ ያጠፋቸዋል። እየሆነ ያለው ይህም ነው።

አታሞ በሰው እጅ ታምራላች። ሲይዙት ግን ታደናግራላች። የሥልጣን ብቸኛ ምንጭ ሕዝብ እስካልሆነ ድረስ፣ በጅዶና በጠረባ በአቋራጭ የሚገኝ ሥልጣን ምን ጊዜም ወደ አምባገነንነት መውሰዱ አይቀርም - አለዚያ አይጸናም። ሥልጣን ያሳሳል፤ ወንበር ያጓጓል። ተማርክ አልተማርክ ዋጋ የለውም። ዋናው በወደድከው መቀረብህ ነው። ሥልጣን ከወደደክ ሀገርና ሕዝብ ገደል ቢገቡ ደንታህ አይደለም። የቀን ቅዠትህና የሌት ቅብሻርህ ሁሉ የሚያቀጣጩው ሥልጣንህን ባለማስገባቱ ላይ እንጂ ሌላው ሁሉ

ትርፍ ነው። ስለዚህ በከንቱዎቹ አንፍረድባቸው። አንዴ አለመለከፍ ነው እንጂ በሥልጣን ሱስ ያበደና የሰከረ ሰው እንኳንስ የምርጫና የሚኒስትሮች መተዳደሪያ ደምቦችን፤ የሀገር የጎልውና አውታሮችን በደቂቃዎች ውስጥ እስከማፈራረስ ሊደርስ ይችላል። የኢትዮጵያ ሥልጣን ደግሞ በባሕርይው የተረገመ ነው። ያንቀዠቅዠ፤ ጎሊናን ያሳውራል። የኢትዮጵያ ሕዝብ ጭብጨባ በተለይ በተለዩ ሁኔታ ያሳብዳል፤ ነፈዝ ያደርጋል። እላይ ስትወጣ ሀብት ንብረቱና ገንዘቡ ብቻ ሳይሆን ዜጎችንም አንተ ራስህ የፈጠርካቸው ሊመስልህ ይችላል። ስለሆነም ሥልጣኑንም ሆነ ሁሉንም የሀገር ንብረት እናትህ ከጉሊት ገዝታ እንዳመጣችልህ የድንች ጥብስ ለወደድከው ታድለላህ፤ ለጠላኸው ትነሳለህ። ሁሉም ያንተ ነው፤ ሁሉም ላንተ ያሸረግድልሃል። ያኔ አንተም ይሞቅሃል። ራቁትህን ብትሄድ ሁሉም ራቁቱን ይሄድልሃል - ለክብርህ። ሳያስነጥስህ መሀረቡን የሚዘረጋልህ ብዙ ነው። ሸረ ሚስቱንም የሚጋብዝህና እንድትሾመው ደጅ የሚጠናህም አታጣም። እኛ እኮ መልካችን እንደነብር ኸንጉርጉር ነው። ስትወድቅ ግን አንተን አያድርግ። ያሽቃበጠልህ ሁሉ ቀድሞ ያዋርድሃል። ጅሎቹ ባለሥልጣናት ያልተረዱት ይህንን መሠረታዊ ሃቅ ነው።

አፃው ግማሽ አምላክ እስከመሆን ደረሱና ተመለሱ። መንጌ ያቺ ልቡ አበጠችና እንደእፉኝት ተነፋፋ። መለስ አብጦ አብጦ ንግግሩን ሳይቀር መቆጣጠር አቃተው፤ በዚያም ምክንያት ተቃዋሚዎቹን በሊማሊሞ ሲጠብቅ ሰማያዊ መብረቅ ቀንጥሶ ጣለው። ዋናው የሁሉም ሁሉም መጨረሻቸው አንድ ሆነ - ውርደት። ይቺ አቢቹም ከአሁኑ የምትሠራውን አጥታለች። ኢትዮጵያን በአሮሞ እየወረረች “በኔ የሥልጣን ዘመን አሮሞ የተለዩ ጥቅም አግኝቶ ከሆነ በ24 ሰዓት ሥልጣኔን እለቃለሁ” ስትልም በሣቅ ገደለችን- ቀላል አሸፈች እንዴ!- (አንድ ያስገረመኝን ነገር ልተንፍስ፡- ትናንት አንድ የ8ኛ ክፍል መልቀቂያ የምሥክር ወረቀት አየሁ፤ ሁለት ኃላፊዎች የፈረሙበት ነው። ሁለቱም አሮሞዎች ናቸው። አጋጣሚ ሊሆን አይችልም። ሆን ተብሎ ሁሉንም የኃላፊነት ቦታ ልክ እንደወያይው ዘመን ሁሉ በተረኛ ዘውግ የመሙላትና ተረኛ ዘውግን የመጥቀም ሌሎችን ደግሞ የማንጓለልና የመግፋት ግልጽ ዘመቻ ነው)። አቢቹ የጫጫና የደብረ ብርሃን አካባቢ አማራን ትታ “ከሱልጣናት ከሰንዳፋ አሮሞዎች ጦር ሰብቀው በፈረስ እየተመሙ... እንዴት አድርጌ መፈንቅለ መንግሥት አድራጊዎቹን ልሰር...?” ብላም አስቃናለች - (መቼ ሰሙና፤ ማን ነገራቸውና)፤ በፊትም ኢንጂነር ስመኛው ራሱን አጠፋ ብላ አስቃናለች፤ በቀደምለትም የምትሠራውን ከሠራች በኋላ በሁሉን ዐወቅ የአተራረክ ሥልጣን ደራሲ-ተውኔት ወተዋናይ አቢይ የባሕር ዳሩን ጭፍጨፋ “የአማራ ክልል መንግሥት ላይ መፈንቅለ መንግሥት ተሞክሮ ከሸፈ” በማለት በአግራሞታዊ ሣቅ ፈጅቶን፤ ምን አለፋችሁ ሥራዎ ሁሉ ሁላችንን ማሳቅና ጥቂቶቻችንን ማሳቅ ብቻ ሆኖ አረፈው - ምን ይሉኝንም እንከት አድርጋ በልታዋለች - አለመታደል ነው! (አቢይ ግን ከቤተ መንግሥት ይልቅ ለብሔራዊ ትያትር ይቀርባል፤ ደምበኛ ቲያትረኛ አይደል እንዴ! ደሞም ከአሁኑ ትዕቢቷ (“መፈንቅለ መንግሥቱ” ግን ከመጀመሩ መክሸፉ፤ ከመክሸፉም አዲስ አበባ ላይ ለሚገኙ ሁሉን ዐወቅ ሰዎች መፈንቅለ መንግሥት መሆኑና አለመሳካቱ በቅጽበት መታወቁ እናንተዬ! ሕዝብን መናቅ እንዲህ እስከጥግ ነው! ሥልጣን እንዲህ ያባልጋል፤ ያነውራልም፤ ይሉኝታና ሀፍረትንም ከሰውነት አውጥቶ ባዶ ቀፎ ያደርጋል።) ይህን መሰሉ የአቢቹ የሀሰት ክምር አንድም ከትዕቢትና ከትምክህት የሚመነጭ ነው፤ አንድም ዜጎችን በአላዋቂነት ከመፈረጅ የሚበቅል ገለባነት ነው፤ አንድም ራሱን ካለማወቅና ለራሱ የተለዩ ቦታ ከመስጠት ታላቅ ድንቁርና የሚፈልቅ ነው፤ አንድም ሀሰትን እንደባሕርይ ልብስ ከመውሰድ የሚመጣ ነው - መለስን “pathological liar ነበር” እንደምንለው ። እውነቱን እኮ ራሱ አቢይም ያውቀዋል። አይደለም የአሁኑን እውነት ቀጥሎ የሚመጣውን እውነት ሳይቀር ውስጠ ውሳጤው ያውቀዋል - (his subconscious, I mean)። ሥልጣን እንዲህ ነው። ድብን አድርጎ ያሳውራል። እላይ ያለው እንዲህ እንደጣቃ የሚተረተር ከሆነ ከርሱ ቀጥሎ ያሉትም እንዴት ይሆኑ? አዎ፤ ቤት ጣራው ካፈሰሰ ማገሩና ወጋግራውም መፍረክረኩ አይቀርም። ወዮልን!

የማያድግ ልጅ ካካው ብዙ ነው። ሌላም ልጩምርልህ። የማያድግ ልጅ በአባቱ ብልት ይጫወታል። ልሰልሰልህ ከፈለግህ። “አወቅሽ አወቅሽ ቢሏት የባሏን መጽሐፍ አጠብች”። ይህ ሁሉ ምሳሌያዊ አባባል በአንድ ወይ በሌላ መልክ ለአቢቹ ይገጥማል። ጥሩ ነው። አቢይ ብዙ ጊዜ ያለው አይመስለኝም፤ ነገር ሥራውም ይህን ከመረዳት የመነጨ ይመስላል። ጥድፊያ ያበዛል። እንዳንዴ እንዳባባ ታምራትም መሆን ይቃጣዋል - በአንድ ጊዜ ብዙ ቦታ የመከሰት ዓይነት ተግምራዊ ድርጊቶች ያስደስቱታል- በዚያውም ተከታዮችን ማስደመምና ማስጨበጨብ። ለነገሩ ይፍጠን። ፍጠን በሉት። የሚጠቅመውን በቶሎ ይጥቀም። የሚያስወግደውንም በቶሎ ያስወግድ። ላለቀ ጊዜ አትዘናጋ በሉት። የሁሉንም ሂሳብ ግን በቅርብ ያወራረዳል። ወያኔም

ስለወያኔም ይህችን ብዬ ልሰናበት እንጂ። በአንድ ተራራ ላይ ከሚኖሩ ቤቶች በአንደኛው እሳት ይነሳል። ጎረቤቶች እሳቱን ለማጥፋት በአፈርም፤ በቅጠልም፤ በውኃም ... ባላቸው ነገር ሁሉ መረባረብ ይዘዋል። ከተራራው ግርጌ አንድ ኩሬ አለ። በዚያ ኩሬ ከሚኖሩ ዕንቁራራቶች መካከል አንዱ ቀበጥ ዕንቁራራት እሳት የሚያጠፉትን ሰዎች ሽቅብ እየተመለከተች በማፌዝ መልክ ታሸካካ ይዛለች። አንዷ አሮጊት ዕንቁራራት ግን “ምን ሆነሻል አንች ልጅ? ዝም አትይም? ግፍ አታኑሪ” ብላ ትገስጸታለች። ልጇት ግን “እንዴ እኔ ውኃ ውስጥ እያለሁ ምን እሆናለሁ?” በማለት በተቸገሩት ሰዎች እያላገጠችባቸው ማንቋረሯን ትቀጥላለች። መንደርተኞቹ በአካባቢያቸው የሚገኝን ነገር ሁሉ ጨርሰው በባልዲ ውኃ ለመጨለፍ ወደዚያ ኩሬ ወረዱ። ሌሎቹ ወደኩሬው ውስጠኛ ክፍል ወርደው በመሸጎጥ ራሳቸውን ከአደጋ ለማውጣት ሲሞክሩ ያቺ ለፍላፊ ግን በመጀመሪያው ባልዲ ተጠልፋ የእሳት ማጥፊያ ሆነች። አያድርስ ነው። አህዲድ/አነግ አማራን ለመጨረስ ያብቃቸው እንጂ እርሱን ከጨረሱ በኋላ የጎሣ ፖለቲካቸውን

ጦር ዲላማ ወዴት እንደሚያዘዙት ለማወቅ በግድ አሮጊት ዕንቁራሪት መሆንን አይጠይቅም። ከሁለት ጠላቶች ጋር መፋለም አዋጭ ባለመሆኑ እንጂ ትግሬ ከአማራ ያነሰ ጠላት መሆኑን ከመረዳት አይደለም የአነግ ሕወሓትን “መታገስ”።

በኢትዮጵያ የሚገርም ሞኝነት እየተስተዋለ ነው። ሁሉም ቢስማማና ቢተባበር በግሩም ሁኔታ ደልቶት መኖር እየቻለ እንደ እናት ገዳይ እየተያዩ አንዱ ከአንዱ በየተራና በሄራ ፖለቲካ መናቆር የሚያስደንቅ ድንቁርና ነው። ለነሱ ይህን ዘመናዊነትና ብልጻገነት ሊመስላቸው ይችላል። ግን ጭልጥ ያለ ገልቱነት ነው። ዛሬ በምብ የምታጠምድለት ወገን ነገ ላንተ ወርቅ አንጥፎና የዘምባባ ዝንጣሬ ይዞ አይጠብቅህም። የሚያዋጣው በንጹሕ ልብ ቅራኔን አስወግዶ ተከባብሮና ተስማምቶ መኖር ነው። ይህን የምለው ለቅን አሳቢዎች እንጂ ለአጋንንቱ አይደለም። ምክንያቱም መጥፎ ልማድ ካላስቀበረ አይለቅምና ሕወሓትንና አህዲድን ለመምከር መቃጣት ድንጋይ ላይ ውኃ እንደማፍሰስ ነው። ተልእኳቸው ልዩ ስለሆነ ሆዳቸው ተገልብጦ ካልተሰፋና በቂም በቀልና ጥላቻ የደነደነው ልባቸው በፍቅር ሞረድ ለስልሶ ካልተስተካከለ በስተቀር ደግ የማሰብ ፍላጎታቸው ዜሮ ነው።